

2022Z11774

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister en Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de situatie met betrekking tot de Oeigoeren* (ingezonden 10 juni 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het onderzoeksartikel van Adrian Zenz: *The Xinjiang Police Files: Re-Education Camp Security and political Paranoia in the Xinjiang Uyghur Autonomous Region*?¹

Vraag 2

Hoe oordeelt u over dit onderzoek en de onderliggende *Xinjiang Police Files*?

Vraag 3

Kunt u aangeven of dit onderzoek het Nederlandse standpunt verandert? Kwalificeert u de misstanden tegen de Oeigoeren in Oost-Turkestan als genocide op basis van dit onderzoek? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Zijn de *Xinjiang Police Files* aanleiding om vanuit de Verenigde Naties te onderzoeken of er, naast misdaden tegen de menselijkheid, ook sprake is van genocide?

Vraag 5

Sluit u zich aan bij uw Europese ambtsgenoot die opriep tot een transparant onderzoek en benadrukte dat dit niet iets is, wat genegeerd kan worden?²

Vraag 6

Hoe oordeelt u over de Chinese reactie op het lekken van de *Xinjiang Police Files* en opvolgende onderzoeken die ernaar zijn gedaan?

Vraag 7

Hoe oordeelt u verder over het bezoek en de kritiekloze uitlatingen van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, Michelle Bachelet, aan China?

¹ <https://journals.univie.ac.at/index.php/jeacs/article/view/7336/7290>

² <https://www.ij.org/investigations/china-cables/uk-us-and-germany-say-xinjiang-police-files-offer-shocking-new-evidence-of-chinas-human-rights-abuses/>

Kunt u erop aandringen dat mevrouw Bachelet zo snel mogelijk het VN-rapport over de misstanden tegen de Oeigoeren in Oost-Turkestan publiceert?

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat het een enorm gemiste kans is dat mevrouw Bachelet de genocide in Oost-Turkestan op z'n minst niet publiekelijk heeft geadresseerd jegens de Chinese staat? Bent u bereid in overleg te treden met het Internationaal Strafhof om te bezien of de deportaties van Oeigoeren in landen die het Statuut van Rome hebben ondertekend (Tajikistan, Cambodja, Afghanistan), voldoende basis kunnen zijn om een strafzaak te openen tegen China (zoals tegen Myanmar is gebeurd inzake de Rohingya in Bangladesh)?^{3 4 5}

Vraag 9

Kunt u hiernaast een update verschaffen van de ontwikkelingen rondom het erkennen van genocides door de Nederlandse staat samen met een representatief aantal gelijkgestemde EU-lidstaten, waaronder de Oeigoerse genocide, zoals omschreven in het coalitieakkoord?

Vraag 10

Wanneer toont wetenschappelijk onderzoek volgens het kabinet genocide aan?⁶

Vraag 11

Hoe oordeelt u bijvoorbeeld over onderzoeken als de Uyghur Tribunal Judgment, Kashgar Coerced: Forced Reconstruction, Exploitation, and Surveillance in the Cradle of Uyghur Culture, «Ideological Transformation»: Records of Mass Detention From Qaraqash, Hotan, Demolishing Faith: The Destruction and Desecration of Uyghur Mosques and Shrines of The Uyghur Genocide: An Examination of China's Breaches of the 1948 Genocide Convention?⁷

Vraag 12

Kunt u een update geven over mogelijke medeplichtigheid van Nederlandse bedrijven aan dwangarbeid van Oeigoeren in Oost-Turkestan? Wat doet het kabinet eraan om dit te voorkomen? Zijn er voorbeelden van bedrijven die zijn vertrokken uit China vanwege de misstanden in Oost-Turkestan, zoals in Rusland het geval is?

Vraag 13

Op welke manier zet u zich in om de veiligheid en het welzijn van de Oeigoerse gemeenschap in Nederland te garanderen? Hoe spelen elementen als Chinese intimidatie vanuit het buitenland een rol?

Vraag 14

Bent u bekend met het feit dat veel kinderen en familie van Oeigoeren in Nederland zich momenteel in China bevinden en graag met hun gezin in Nederland herenigd willen worden, maar dit door hinder van de Chinese staat erg lastig is?

³ <https://www.rferl.org/a/31309627.html>

⁴ <https://humanrightshouse.org/articles/cambodia-deported-twenty-uyghurs-back-to-china/>

⁵ <https://www.rferl.org/a/afghanistan-taliban-uyghurs-china/31494226.html>

⁶ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-f3cb0d9c-878b-4608-9f6a-8a2f6e24a410/1/pdf/coalitieakkoord-2021-2025.pdf> p. 40:

«Nederland bekijkt samen met een representatief aantal gelijkgestemde EU lidstaten de erkenning van genocides en onder welke voorwaarden gezamenlijk tot erkenning van genocides kan worden overgegaan. Uitspraken van internationale gerechts- of straffhoven, wetenschappelijk onderzoek en/of vaststellingen door de VN-Veiligheidsraad zijn hierbij zwaarwegend.»

⁷ <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2022/01/Uyghur-Tribunal-Judgment-9th-Dec-21.pdf>

https://docs.uhrp.org/pdf/UHRP-Kashgar-Coerced-Report-06_03_20%20Final.pdf

https://docs.uhrp.org/pdf/UHRP_QaraqashDocument.pdf

https://docs.uhrp.org/pdf/UHRP_report_Demolishing_Faith.pdf

<https://newlinesinstitute.org/wp-content/uploads/Chinas-Breaches-of-the-GC3.pdf>

Vraag 15

Hoe zet het kabinet zich concreet in om mogelijke gezinshereniging alsnog mogelijk te maken? Op welke manier kan dit beleid mogelijk verbeterd worden? Wat zijn hierbij de grootste belemmeringen?

Vraag 16

Welke maatregelen worden er verder genomen om de mentale gezondheid en het trauma van de Oeigoerse gemeenschap te ondersteunen?

Vraag 17

Kunt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?